

BETEGTÁJÉKOZTATÓ

SUGÁRKEZELÉS A CSONTOKNÁL

Előkészületek

Először különböző vizsgálatokkal pontosan meg kellett állapítanunk a daganat kiterjedését, a szervezet egészéhez való viszonyát (Rtg, Ultrahang, CT, MRI segítségével).

A társbetegségek és különböző biológiai tényezők mérlegelése után egy szakértői orvoscsoport kidolgozta az erre az esetre legkedvezőbb kezelési tervet, amelynek része a sugárterápia is.

Gyakran alkalmazunk a beállításhoz segítséget, pl. maszkot és a védelme érdekében megtervezett ólomárnyékolást. Ezek a tényezők biztosítják a kezelés sikerét és garantálják a mellékhatások csökkenését.

A legkedvezőbb besugárzási irányokat az orvos CT és egy speciális röntgen berendezés (terápia szimulátor) segítségével állapítja meg.

Általában a kezelendő célterületet különböző irányú sugárnyalábokkal célozzák meg, hogy az egészséges szövetet kíméljék.

Ha a helyes irányt beállították, a behatolási kapukat a maszkon, a besugárzási lapon vagy a bőrön tüntetik fel. Minden besugárzásnál fontos, hogy pontosan úgy helyezkedjen el, ahogy beállították, és a bőrre vitt jelöléseit ne távolítsa el.

A sugármennyiséget (dózis), a besugárzás idejét és a szükséges kezelések számát az orvos és a fizikus közösen határozza meg.

Ha a sugárkezelés megtervezéséhez röntgen kontrasztanyag szükséges, ritkán allergiás reakciók léphetnek fel. Súlyos, életveszélyes esetek azonban nagyon ritkán fordulnak elő.

A kezelés menete

Az asszisztens lefekteti a besugárzási asztalra, ahogy Ön ezt az előkészítésnél a legkedvezőbbnek találta, erre szolgálnak a jelölések a bőrén, a sugármaszkon vagy a sínen vagy a „fektetési” papíron.

Kérjük, ezután ne mozogjon. A kezelés alatt maradjon végig nyugodt és lazuljon el ugyanabban a helyzetben.

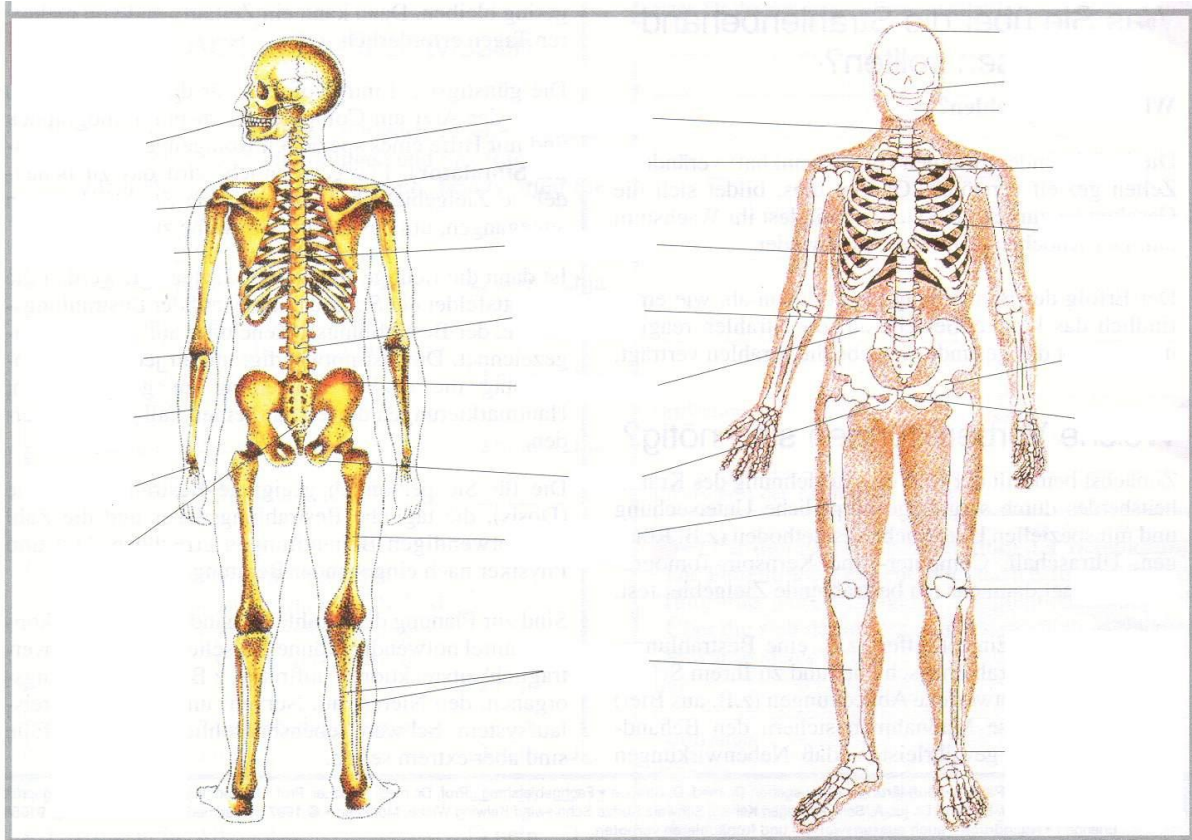
A sugárzás maga fájdalommentes és csak néhány percig tart.

Milyen kísérő kezelésekre kell számítani?

Ha a kezelése során erősebb bőrirritáció lépne fel, akkor speciális kenőcsös kezelést kap, ha tünetei tovább romlanak bőrgyógyászati kezelésben részesítjük.

Hogy az általános állapotát megfelelő szinten tarthassuk, valamint hogy a mellékhatásokat a körülményekhez képest a legjobban csökkentjük további gyógyszerek, injekciók, infúziók, alkalmazása válhat szükségessé. A sugárkezelés hatásának és összeegyeztethetőségének ellenőrzése céljából rendszeres orvosi felülvizsgálatokat (vérkép és röntgen) végzünk.

Mit tehet Ön a kezelés sikere érdekében?

Minden egyes sugárkezelés után hosszabb ideig kell pihennie, a legjobb a friss levegőn.

Ügyeljen az elegendő és kiegyensúlyozott táplálkozásra. A legjobb, ha gyakran és keveset eszik. Mellőzze a zsíros, nehezen emészthető, puffasztó hatású ételeket. Mi fehérjét és szénhidrátot ajánlunk. Igyon sok folyadékot és szánjon elegendő időt az étkezésre!

Hogy a mellékhatásokat a lehető legcsekélyebbre csökkentsük

- nem szabad a besugárzott bőrfelületet dörzsölve mosni, sprayt, dezodort, semmiféle alkoholos oldatot használni
- a besugárzott bőrfelületet semmilyen irritációt okozó hatásnak nem szabad kitenni, pl.

napsugárzásnak, infravörös fénynek, forró levegőnek, semmilyen mechanikus irritációnak, mint pl. masszázsnak, szűk ruhának

- ne dohányozzon
- ne igyon alkoholt

Vegyen részt lelkiismeretesen az előírt utókezeléseken, vér és röntgen vizsgálatokon. Kérdezze az orvosát, hogy mit tehet a gyógyulási folyamat érdekében.

Milyen mellékhatások jelentkezhetnek?

- Bőrszárazság, enyhe bőrpír és bőrgyulladás gyakran, ritkán bőrrepedeztettség, nedvedző seb alakulhat ki.
- Szájszárazság, kifejezett nyelési panaszok léphetnek fel, ha a szájüreg teljesen vagy részben

sugármezőbe esik. A kezelések végével a száj nyálkahártyája begyógyul. Egy-két hét múlva az ízérzékelés is visszatér.

- Nedvedző bőrirritáció a fülkagylón és a hallójáratban, valamint nagyon ritkán halláskárosodás fordulhat elő, ha a fül a besugárzott területen van.
- Hajhullás illetve bajusz, szakáll elvesztése elkerülhetetlen a kezelt területeken.
- Fejfájás, enyhe hányinger, hányás, levertség és fáradtságérzet kialakulása ritkán elképzelhető.
- Azokban az esetekben, ahol a kismedencei képletek is kapnak sugárterhelést, ott húgyhólyaggyulladás kialakulása is várható.

A nevezett mellékhatások közül a legtöbb gyógyszerrel csillapítható. Ha a sugárkezeléssel egyidejűleg a beteg kemoterápiás kezelésben is részesül, akkor ezek a tünetek gyakrabban és hevesebben jelentkezhetnek. A kezelés végén teljesen vagy részben elmúlnak.

Milyen szövődmények léphetnek fel?

A mellékhatások és azok súlyossága a besugárzott terület helyzetétől és kiterjedésétől függ:

- Szájszárazság, nyálsűrűsödés,
- Gerincvelői ödéma
- Bőrelszíneződés a bőr alatti szövetek felkeményedése, térfogatcsökkenése, ritkán izmoké különösen, ha az érintett terület műtve volt.
- ritkán nekrozis (szövetelhalás) a besugárzott lágy és csontszövetekben, amely fájdalommal, vérzéssel és sipollyal járhat

- A besugárzott területen a későbbiekben esetlegesen keletkezett sérülések, sebek nehezebben gyógyulhatnak.
- Nagyon ritkán érzékelési zavarok alakulhatnak ki a gerincvelő vagy az idegfonatok károsodása következtében.
- Gyerekeknél: a besugárzási területen enyhe fokú növekedési zavarok léphetnek fel.

Nőknél a medence besugárzása után:

- gyakran hüvelyi szárazság, erős érzékenység, a hüvely összetapadása, zsugorodása jelentkezhet.
- A petefészek funkciójának végleges elvesztése, terméketlenség, a menstruációs vérzés elmaradása, klimax megkezdődése kísérheti a kezelést.

Férfiaknál a medence besugárzásánál:

- átmeneti nemzőképtelenség alakulhat ki, ha a heréket nem lehet teljesen védeni.
- tartós nemzőképtelenség, akkor jelentkezik, ha a herék a besugárzott mezőben vannak.

Várakozás

A betegellátás sorrendje nem feltétlen egyezik a betegek érkezési sorrendjével. Az ellátás során tekintettel kell lennünk a betegszállításra, a speciális technikai szempontokra, az egyes betegek általános állapotára.

Önnel együtt számtalan súlyos beteget kezelünk, munkatársaink mindent elkövetnek, hogy a betegellátás minél zökkenő mentesebben történjen.

Kérjük, legyen Ön is tekintettel betegtársaira.

BELEEGYZÉSI NYILATKOZAT

A tervezett sugárkezelésről az orvosom Dr. részletesen tájékoztattott. Megértettem a kezelés célját, lehetséges mellékhatásait, szövődményeit. Kérdéseimre kielégítő válaszokat kaptam, és elégséges gondolkodási idő után a tervezett sugárkezelésbe beleegyezem.

Hely, dátum

Beteg aláírása

Orvosi megjegyzések a beteg-felvilágosításhoz (egyedi rizikófokozó tényezők, speciális kezeléssel kapcsolatos körülmények)

Hely, dátum

Orvos aláírása

Hely, dátum

Tanú 1

Hely, dátum

Tanú 2

A sugárkezelés elutasítása esetére

a beteg a felvilágosítás után nem egyezik bele a sugárkezelésébe, az ebből eredő lehetséges hátrányokról kimerítő tájékoztatást adtunk.

Hely, dátum

Orvos és beteg aláírása